

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I N A P I L A P.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak által.

Felolvas szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Írtelvezhetni:

d. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DÍJ:

2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
3 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Honnan ered a szász magyar antagonizmus.

Brassó, okt. 20.

E rövid cím egy nagy historiai problema. Azt alapjában csak egy oly kulturhistorikus oldhatná meg, ki egyuttal néppszichologus is. Mi csak a tényt magát látjuk, mely hazánk történelmén vörös fonalként végig húzódik. Egy másik jelenség, mely ezzel párhuzamosan halad az, hogy ezen antagonizmusban állandó fluctuációk vannak, a kölcsönös viszony egy ideig javul, aztán ismét rosszabbodik, újra javul s újból elidegenedés áll be.

Néha igen gyors egymásutánban állnak be e változások, néha évtizedekig tart el, míg újra beáll a fordulat.

Azonban nem volna helyes, ezt a rokonszenv és ellenszenv közötti ingadozásnak nevezni, helyesebb, ha az ellenszenv nagyobb és kisebb mérve közötti ingadozásról szólunk. A magyar állammal s a magyar államban uralkodó magyar nemzettel mindenkor csak egyes szászok rokonszenveztek igazán.

A szászok igaz azt mondják s hangsúlyozzák, hogy ők jól érzik magukat itt s ők itt akarnak maradni. Ez igaz, ők jól érzik magukat itt a rögn, e szép földön, a melyet laknak, csak azt érzik fájdalmasan, hogy e szép föld éppen Magyarországnak egy része s hogy ők mint ennek lakói magyarok is.

Sajnos, hogy ez így van, de tapasztalati tény, hogy így van s e tény még szemére sem lehet vetni a szászoknak.

A néppszichológiának is megvan a maga törvényei, fájlatjuk nyilatkozásaikat, kívánhatjuk, hogy bár másképp lenne, de végre is bele kel nyugodnunk abba, hogy a dolog úgy van, a mint van.

Erdély történelmének lapjait forgatva, nagyon gyakran meg fogjuk találni e hangulatváltozások okát s el fogjuk ismerni, hogy arra a szász testvéreknek a kormányhatalom szolgálta-

tott okot, de igen gyakran érthetetlen is marad az irányváltozás.

A távolabb állóra nézve ily egészen érthetetlen a szászoknak jelenlegi heves felindulása és felháborodása is. A hangulatváltozásban ismét belejutottak az egyértelmű oppozícióba.

A szászok maguk azt állítják, hogy az állam az utóbbi időben a törvények egy egész sorát alkotta, mely nemzetiségük létét veszélyezteti s azok végrehajtásában is kevés jóakaratot tanúsítottak velük szemben. E törvényes intézkedések, hogy csak a főbbeket említsük, első sorban az egyházi törvények, aztán a helynevek törvénye és végül a nem róm. kath. lelkészek javadalmazásának rendezését intéző törvény. Ezek okozták a mindinkább növekedő izgatottságot.

Ehhez járultak aztán személyes surlódások s az ezek által előidézett feszült hangulatba ütött bele aztán még az őket lelkük mélyéig sértő zászlórendelés.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy tényleg ez a mai ellenzéki irányzat kiinduló pontja, elemezni akarjuk, jogosult-e az ez alapon.

Ha helyes a szászok azon felfogása, hogy e törvényeket azért alkották, hogy őket létükben megingassák, akkor igen. De ép e felfogásban rejlik a tévedés. A szóbanforgó törvények megalkotását államérdek parancsolta, oly államérdek, melynek alá kellett rendelni a szászoknak nemcsak érzelmi, de esetleg valóságos érdekeit is. S ily összelütközések közérdek s magánérdek között az államkormányzatban soha elkerülhetők nem lesznek.

De, hogy a szászok között a tévhit, vagy mondjuk babona elterjedhetett, hogy e törvények az ő elnyomtatásukra alkottatnak, hogy azok éle ellenük irányul, ez már maga is beteges dispositiót tételez fel.

Egészséges szervezetben e bacillus nem talált volna alkalmas talajt a gyarapodásra, a szászok más viszonyok között belenyugodtak volna különös emóció nélkül e törvényekbe, alkalmazva

e régi jó magyar közmondást: „Ha kell, szivesen.”

De szervezetük diszponálva volt a betegségre s e dispositiót a zöld irányzat fellépése, a maguk között kiütött viszály teremtette meg, ez tette őket ingereltté. S ez távolról sem akar szemrehányás lenni, csak a tényállásnak constataciója.

Az a féktelen hang, melyben a zöldek sajtója, a kormány és törvényhozás minden intézkedésének szászellenes irányzatát hangoztatta, melylyel minden magyarellenés cikket, mely az északi és déli sark között megjelenő százezer meg százezer ujság valamelyikében napvilágot látott, olvasóinak feltálat, nem maradhatott a szászokra hatás nélkül. Nagy részük tényleg belement a kelepczébe és elhitte, a mit a Zeitung hirdet.

A szászok mérsékelt elemei soká férfiasan küzdöttek ez irányzat ellen, de természetesen folyton vesztek talajban, mert a tömeg mindig az agitátorok részén van s hogy ez agitáció mesterileg volt szervezve, azt eltagadni nem lehet.

A Zeitungnak néhány törvényjavaslat s néhány kormányintézkedés elleni agitációja oly eredményes volt, hogy a mérsékelték alatt inogni kezdett a talaj s ekkor maguk is kezdték hinni, hogy az egész ország alattuk vágja a fát s ők is kezdtek bejönni mindjobban s jobban az ellenzéki irányba.

Idővel kitüntugyan, hogy itt Brassóban a zöldek nagy politikai agitációjának egész különleges céljai vannak, hogy az csak eszköz arra, hogy az egyházban, a városházán és a „Kreisausschussban” irányadó s uralkodó osztályt megbuktassa, de ezen tény megismerése már későn volt, a zöldek pár sikerült rohammal a husos fazekak várát elfoglalták s a mérsékelték elvesztették befolyásukat.

Hogyné lettek volna elkeseredve, hogyan ne lennének elkeseredve ma, midőn e szerencsétlen s nem is dicsőséges küzdelemnek végén állnak!

Igy jött létre a mai áldatlanhangulat és helyzet. Hogy ez nem kívánatos és ezer oknál fogva sajnos, az nem szenved kétséget.

Hogy létrejöhetett, nem kizárólag a zöld agitáció ügyességének érdeme, abban sok negatív tényező is működött közre s első sorban sok hibát követtek el a mérsékeltek maguk; főhibájuk kétségtelenül a lenézés, a kicsinylés, a nembánomság volt, melylyel a zöld mozgalom kezdetét nézték.

Hibáztunk talán mi magyarok is, hogy akarattuk ellenére is, nem támogattuk a mérsékeltbekerélyesebben akkor, mikor önként följárlott támogatásunkat önhittségből elég sértő alakban visszautasították.

Hiba történt innen, történt onnan és történhetett talán másfelől is, de ma késő a bánat, a helyzeten ez nem változtat: de a mérsékelt szászok mai viselkedését nézve lehetetlen Arany Jánossal (Bolond Istók II. énekéből) fel nem sohajtanunk:

És engem ekkor oly érzés fogott el,
A szőlősgazda is az egyszeri,
Magánkívül s őrlőngve kacagott fel,
Látván, hogy szőlejét a jég veri,
Dorongot ő is hirtelen kapott fel,
Paskolni kezdé, hullván könyei:

„No hát no!” Igy kiált: „Én uram is-
[ten]

Csak rajta! hadd lám, mire megüünk
[ketten.]

Belföld.

Brassó, okt. 20.

Ő Felsége tegnap d. u. 5 órakor adta az első udvari ebédet. Az ebédre a kormány

több tagja és Perczel Dezső, a képviselőház elnöke voltak meghíva.

A házszabályoknak a kuriai bíraskodási törvénnyel való összeegyeztetésére kiküldött külön bizottság tegnap tárgyalás alá vette az előadó által kidolgozott összeegyeztető tervezetet.

Külföld.

Brassó, okt. 20.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter tegnap Boszniába utazott szemleuttra.

György görög király legközelebb Párisba érkezik.

Tordai Grail Erzs.

Brassó, okt. 20.

A ki csak egyszer is hallotta ezt az istentől megáldott művésznőt szavalni, nem tudja őt elfelejteni soha. Megjelenésének rokonszenves bája, hangjának elbűvölő varázsa, az általa kifejezett érzelmek meleg bensősége, utólréhetetlenné teszik őt a szavalás terén.

Tordai Grail Erzs. diadalmas körútjában már volt egyszer Brassóban. Zsufolt ház tapsolt akkor elragadó művészetének. Nem volt szem, a melyet könnyekre nem indított volna, nem volt szív, melyet magával nem ragadott volna. Egészen jól emlékezhetik mindenki, a ki akkor őt élvezte, mennyire uralkodni tud ez a művésznő a lelkeken, mennyire le tudja kötni a figyelmet, mennyire kitölteni az estét.

E hó 22-én újra szerencsénk lesz Tordai Grail Erzs.hez. Hazafias czélt fog szolgálni hazafias estével. A brassói Petőfi-emlék színelap megalapításáról van szó. Uj czímen növeljük a mi színügyünk szegény vagyoni erejét. És a mód, a melylyel Grail Erzs. ezt a czélt szolgálja, dicsőítése a legnagyobbnak, az örök dicsőségű Petőfinek. A

költő egész élete, egész költészete fog megzendülni az ő bűvös ajakán. Hallani fogjuk, — mi több, látni — a költő regényes pályafutásának összes változatait. Kegyelet és művészet fognak összeolvadni a művésznő vonzó szavalásában, úgy, a mint csak igaz művészet arra képes lehet.

Azonkívül hallani fogjuk Petőfi néhány dalát, a mi kiváló dilettáns — művésznőnk, Binder Jenő énekével. A kíséret maga is új és érdekes esemény: a kitűnő dilettáns — zongoraművész, Gaál József tanár, a kiben a brassói társadalom új és értékes erőt nyer, fogja őt kísélni, magát és művészetét is bemutatva egyuttal.

Magas színvonalon álló s igazán élvezetes estére van tehát kilátás. S örömmel konstatáljuk azt is, hogy a brassói magyarság érdeklődése a művészi est iránt arányban áll az estély érdekességével. Nem mondjuk ezzel, hogy már minden jegy elfogyott, de a jelenségek olyanok, mintha azt mutatnák, hogy valamennyi jegy el fog fogyni.

És ez így van jól. Egy híres művésznő föllépte és egy irodalmi esemény egyaránt megérdemlik, hogy a közönség lelkes érdeklődéssel fogadja. Megbecsülván a Petőfi-estély alkalmát, önmagunkat becsüljük meg. Művészi előadásban ismervén meg Petőfi változatos életpályáját és csudálatos költészetét, lelkünket magasztosítjuk föl a művészet nemes varázsával.

A holnaputáni estély sikerében bizunk, mert bizon kmagyarságunk hazafias készségében, az irodalmat és művészetet pártoló hajlandóságában. Adja isten, hogy nem csalódván az utóbbiban, — örömmel jegyezhessek majd őt a Petőfi-estély nagy sikerét.

HIREK.

Brassó, okt. 20.

— Petőfi-estély. Lapunk tegnapi számában közöltük a t. hó 22-diki Petőfi estély érdekes műsorát. A rendkívül élvezetesnek ígérkező estélyre ismételtén felhívjuk olvasó-

A „Brassói Lapok” tárczája.

Noémi.

— A „Brassói Lapok” eredeti tárczája. —

Rendkívül érdekes bünper toglalkoztatta nemrég a pestvidéki kir. törvényszéket. Egy megható dráma, melynek elbukott hősnője a „törvénylátó” urakhoz fordult, kérve, hogy büntessék meg szigorúan egykori ideálját, a ki őt könyörtelenül a gyalázatba taszította.

Lakik Tétényben egy szegény özvegy asszony, a ki keserves munkával szerzi meg mindennapi kenyerét, de sokáig boldognak érezte magát, mert egy megbecsülhetetlen, drága kincset birt leányában, az alig tizenhat esztendőös Noémiben. Jókedvű, pajzán természetű volt, a ki csak hírből ismerte a bánatot, a szenvedést. Szépségének messzire híre ment, sokan megbámulták hosszan leomló szőke haját és tüzes, fekete szemét. Nem egy fiatal ember kérte meg a kezét, de ő csak nem akarta oda hagyni özvegy édes anyját, a kit a rajongásig szeretett.

Az egyszerű, de boldog családi életnek nemsokára egyszerre vége szakadt. Egy napon a déli vasut egyik jobbmodu kocsi-

vezetője állított be az özvegy asszonyhoz és kereken kijelentette, hogy halálosan szerelmes Noémibe, nélküle élni nem tudna. A tétényi pályaudvaron látta egynéhányszor a leánykát s csak nem tudja őt elfelejteni. Mindig csak ő van az eszében, ha ébren van, ha álmodik s azért szépen megkéri az özvegy asszonyt: adná neki a leányát. Van ám egy kevés vagyunkája és kényelmesen megélhetnek.

Az özvegynek megtetszett az őszinte fiatal ember. Sokszor gondolt ő arra, hogy milyen jó volna, ha — mielőtt szemét lecsukná — leányának nyugodt, jó életet biztosíthatna. Beszólította Noémit, elmondta neki, hogy mit kíván a konduktőr és hozzátette, hogy ő nem volna ellene a házasságnak.

A piruló leányka nem adott határozott feleletet s mikor a fiatal ember megszólította, szégyenkezve kifutott a szobából.

A kocsivezető másnap, harmadnap újra ott volt a szegényes viskóban és lassan-lassan elbolondította az ártatlan leányka fejét. Két hét múlva már epedve várta udvarlóját, később már szemrehányást tett neki, ha egyszer-kétszer elmaradt; szóval örömmel nyújtotta kezét a konduktőrnek. Megtartották az eljegyzést. Az özvegy asszony kitett magáért; nagy lakomát csapott. Leölte

egyetlen pulykáját, megtakarított filléreit jó borokra költötte, aztán egy-két jó ismerőst is meghívta a lakomára.

Természetes, hogy a vőlegény a vacsora után is ott maradt a házban és mivel az özvegy nem sokat adott az etikettre, azt sem vette rossz néven, ha leánya és a vőlegény — mintha már megvolnának esküdve — csak úgy „kettecskén” maradtak.

A vőlegény korán reggel feljött a fővárosba, ám alig esteledett, már jegyese karjai közt volt, a ki kimondhatatlanul boldognak érezte magát. És ez így ment nap nap után. A fiatal ember el-elbeszélgette Noéminek hajmeresztő vasuti kalandjait, elábrándoztak a szép jövőről, midőn mint férj és feleség boldogan, megelégedetten fognak élni a fővárosban. Néha-néha felhívják majd magukhoz az özvegyet is, ellátogatnak a színházba, aztán — a mi fő — sokat fognak majd utazni, hiszen „vasutasok” lesznek és azoknak olcsó az utazás. Noémi úgy örült, ha vőlegénye erről a rózsás szép jövőről beszélgetett vele.

Egy napon aztán elmaradt a vőlegény. Nem jött egy, két, három napig, nem jött többé sohasem. Hasztalan irogatott Noémi szemrehányó leveleket, hasztalan sirt, epedezett, a vőlegény nem mutatta magát. Hátha beteg? gondolta a jó özvegy asszony

ink figyelmét. Az estély a Vigadóban fog megtartatni. Jegyek a rendes színházi árakon adatnak el s azok már mostan kaphatók a »Brassói Lapok« nyomdájában.

— Színügyünk. A színibérlőket az elnökség f. 22-dikének Vasárnapnak délutáni 3 órájára az állami főreáliskola tornacsarnokába értekezletre hívta össze. Miután ezen értekezletnek a tárgya lesz, a szerződésnek a színigazgatóval leendő megkötése, külön is felkéretnek ezuton is a színibérlők, hogy nevezett értekezleten minél nagyobb számmal részt venni sziveskedjenek.

— Dalestély. A magyar dalárda november hó 18-án — szombaton — az »Orient« szálloda nagytermében dalestélyt rendez.

— Tordai Grail Erzsébet k. a. a hirneves szavalónő, a kinek páratlanul álló recitatori művészetében közönségünk jövő vasárnap este gyönyörködhetik, a múlt vasárnap Tordán szépen sikerült Petőfi-estélyt rendezett. — Reméljük, hogy a brassói magyarság nem marad a tordai mögött s ép oly lelkes és impozáns módon fog részt venni az itteni Petőfi-estélyen, mint a tordaiak.

— Czirkusz. Hütteman Gusztáv hirneves czirkuszigazgató művészi erőkből és kitűnően idomított lovakból álló társulata — amint tegnap irtuk — megérkezett városunkba. A megnyitó előadás holnap — szombaton — este lesz. A nevezett igazgató régi jó hirneve, a társulat kiváló és elsőrangú művész tagjai, valamint a lovak és más állatok remek iskolázottsága, biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy úgy a város mint a vidéki közönség fölötté érdekes és mulattató előadásokban fog részesülni. Bővebbet a falragaszokon.

— Szobrok kenyérből. Érdekes kiállítás nyílik meg holnap reggel 8 órakor az »Orient« szálloda nagytermében. A kiállított tárgyakat Tuzár Ágoston, a váci országos fegyházban öt évet töltött fegyencz készítette, durva rab kenyérből. A kiállításon látható többek közt Munkácsy »Krisztus Pilátus« című képe 95 élethű alakkal, Ó Felsége életnagyságban, a 48-as honvédszobor,

Deák Ferencz mauzoleumának kicsinyített másolata stb. A kiállítás, mely a maga nemében páratlan, igazán megérdemli, hogy a közönség figyelemre méltassa, mert ennél eredetibb dolgokat ritkán van alkalma láthatni.

— A marosvásárhelyi zenélő kut. Marosvásárhelyt valamikor régen a városi tanács a város közepén kutat akart turatni. Lakott a városban egy ezermester, Bodornak hívták, a ki bizonyos évi tiszteletdíjért hajlandónak nyilatkozott olyan kutat furni, a mely zenélni is tud. A városi tanácsnak tetszett az ötlet és Bodor hozzá fogott a kut megépítéséhez. Évekig dolgozott rajta, a mig végre elkészült a mestermű. A zseniális ember oly gépezetet alkotott meg, a mely valahányszor vizet huztak gyönyörűen zenélt. Nehány év múlva azonban a városi tanács megtagadta a kut építőjének a kikötött tiszteletdíjat. Bodor ezért boszúból leszállott a kutba és egy csavart kimelve megrontotta a gépezetet. A zenélő kut elhallgatott és sohatóbbé nem tudta megszólaltatni senki. Azóta sok idő mult el és Marosvásárhely egykori büszkeségét, a zenélőkutat, nagyon megviselték az idők viszontagságai. A hajdani dicsőség romjait a városi tanács most ujja alakíttatja. A tervezetet már el is készítették. Szép barokstíliu tiz m. magas kupolát építenek föléje, a melynek keleti oldalán két csőből fog folyni a viz. Köröskörül két méter széles földött terrasz fogja keríteni.

— A kötelező koronaérték-számítás. A belügyminiszter 162,620/99. sz. a a következő körrendeletet intézte az összes törvényhatóságokhoz: »Az 1899. XXXVI. t. cz 2-ik §-a értelmében 1900. évi január hó 1-től kezdve az összes törvényhatósági és községi bevételek és kiadások koronaértékben állapítandók meg és a számadások ebben az értékben vezetendők. Ugyanezen törvényczikk 3-ik §-a értelmében, továbbá a törvényhatóságok és községek felügyelete alatt álló, vagy közczélokot szolgáló testületek, alapok, egyesületek, szövetkezetek és intézetek könyvei ésszámadásai koronaértékben vezetendők. Ennélfogva tekintettel arra, hogy a törvény-

hatósági és községi (rendezett tanácsu városi) jövő évi, a fentebbiek szerint már koronaértékben megállapítandó költségvetések tárgyalásának ideje már elérkezett, továbbá, hogy a számadási könyveknek a jövő évre szintén a koronaérték szerint elkészítése és berendezése iránt is előzetesen a kellő időben kell gondoskodni, fölhívom a törvényhatóságot, hogy az ezen irányban szükséges intézkedések megtételét úgy a saját belső és külső igazgatása és háztartása, mint a vármegyébe kebelezett községek (rendezett tanácsu városok) igazgatása és háztartása körében haladéktalanul rendelje el. A miniszter helyett Széll Ignác s. k., államtitkár.«

— Uj és régi papírpénz. A jövő esztendő folyamán háromféle papírpénz is lesz forgalomban az osztrák-magyar monarchia területén. A kiegyezési törvények értelmében ugyanis tiz korona s jegyeket bocsát ki az osztrák-magyar bank, melynek eddigi osztrák értékű forintokra szóló tizes, száz és ezres bankjegyei továbbra is forgalomban maradnak. A banknak eme korona és forint értékekre szóló jegyein kívülforgalomban lesznek az államjegyek, az öt és ötven forintosok is, még pedig nem csupán a meglevő készletet használják föl, hanem jelentékeny mennyiségű új ötöst és ötvenest is tognak előállítani. A közös függő adósságot ellenőrző országos bizottság jelentése szerint a jövő esztendőben tiz millió darab öt forintos és félmillió darab ötven forintos, összesen tehát hetvenöt millió forint értékű új államjegyet nyomtatnak, amely művelet a valuta-rendezés végrehajtásának gyorsítására egyáltalán nem alkalmas.

— A Capitolium egy szobra. Rómában, a capitoliumi muzeum egyik termében mindjárt a hires Satyr szobája mellett, van egy szobor. Egy haldoklót ábrázol. Első tekintetre csak egy halállal vivődő alak. De nemsokára feltűnik mellette tört kardja, tehát harczos. Erőteljes testén már érzik a halál lehellete. Jobb lábát gyötrődve szegi be térdben, a bal rángatózva nyulik ki, kezei lankadtan csüggenek alá. Szomorúan, a vereség, a legyőzetés, a haszontalan halál keserűségével tekint maga elé. A bozontos haj és a torques, a csavart nyakgyűrű, azt is megmondják, hogy ez a sebesült: gallus. A haldokló harczos egy leverett nemzet kinszíról beszél. Oly megindító, oly gyászos, oly szívfacsaró ez a haldokló hős, hogy lehetetlen megindulás nélkül néznünk. Byron a Child Harold-ban két fénséges versszakot szentel neki. Ugyane győzelem emlékét, Attila és Eumenés diadalát a keltákon, őrizi egy másik szobor is Rómában, a Villa Ludovisiben: A gallus és felesége. A férfi kardját emeli, hogy megölje hitvesét, inkább mintsem az ellenség kezébe kerüljön. A Doboz balladája ez, az ő korban. Számos nagyméretű és szép szobrot hagyott ránk ez a kor, a Laokoont, a Farnesei bikát, s ez izgatott jelenetek mellett Boethos kedves genre-képeit, de oly nagy érzés, oly fénséges erő egyből sem árad, mint a haldokló gallus márvány alakjából. Az e korbéli világhírű szobroknak teljes gyűjteményét nyújtja pompás képekben s kitűnő szöveg kíséretében a Nagy Képes Világtörténet 42. füzet. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes-félbőr-kötésben 8 ft; füzetenkint is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján,

és elhatározta, hogy felrándul a fővárosba és felkeresi a kocsivezetőt. Noémi minden áron vele akart menni, de hát kire maradna a ház; ki tejjé meg naponként a riska tehenet; ki etetné Noémi galambjait? . . .

Egyedül jött fel az özvegy és bizony nem volt kedve visszamenni Téténybe. Mert olyan híreket hallott a vőlegényről, a melyek kétségbeejtették. Hogy az a kocsivezető nős ember, sőt három gyermeke is van. És feleségének a tétényi kézfogóról még csak sejtelve sincs.

A jó aszonynak majd hogy meg nem szakadt a szíve, mikor e hírek valódiságáról meggyőződött. Mit mond majd Noéminek?

Nem fogja-e szegénykét megölni a borzasztó ujság? . . . Szomorúan, kisírt szemekkel tért vissza, kiméltelenül feldult otthonába.

Noémi türelmetlenül várt reá és a mint meglátta édesanyját, hirtelen zokogásban tört ki. Oh, mert bizonyos, hogy rossz hírrel jön.

Meghalt, ugy-e?

Rosszabb annál: megcsalt!

És magához ölelve a letört virágot, ő is keservesen sírni kezdett.

Oh édes Istenem! Én vagyok az oka mindennek! . . .

Egyszerű, de mélyen megható történet. Az ügy oda került a pestvidéki kir. törvényszék elé, a hol csalás miatt fogták bünperbe a szivtelen konduktort. De hát mit tehet a törvényszék? A törvénylátó urak kötve vannak a rideg paragrafusokhoz és ki kellett mondaniok, hogy a csábító nem vonható büntetőjogi felelősségre. Mert törvényeink értelmében a házassági ígért még nem csalás s minthogy a konduktor anyagi kárt sem az özvegynek, sem a leányának nem okozott: az eljárást megszüntette. A kir. táblához került az ügy, s a tábla másképp fogta fel a dolgot. Igaz, hogy a házassági ígért magába véve még nem csalás, csak hogy a jelen esetben fenforog az anyagi kár, mert a szegény özvegy asszony az eljegyzéskor nagy lakomát csapott, aztán valahányszor ellátogatott hozzá a vádlott, megvendégelte őt. És csalás miatt elrendelte a bünvádi vizsgálatot a szivtelen csábító ellen.

. . . A letört virág pedig napról-napra hervad. . . Most már nemcsak hírből ismeri a bánatot, a szenvedést!

Szegény Noémi!

Ha a sors ezideig mostohán bánt el Önnel, tegyen kísérletet még egyszer egy osztálysorsjeggyel nálunk.

A húzás foyó évi november hó 16-án kezdődik.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény egy millió korona.

Egy egész sorsjegy ára 6 frt || Egy negyed sorsjegy 1.50 kr. { Nagy
Egy fél sorsjegy 3 " || Egy nyolczad " { stámválasztékban

Adler L. Jakab és fivére bankháza, Brassó.

Az 1895 évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklovéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórakban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmi, a. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asztma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárába, valamint a készítő **WIDDER GYULA** gyógyszerészénél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyszintén Brassóban: Roth Victor, gyógyszer-tárában a „medvéhez”; Kelemen Ferencz, Jekelius Alexina, Schuster Károly és Fridrich Stenner gyógytáraiban Melas Ed. Victor urnál Köhalomban.

Legjobb a dr. Forti-féle SEBTAPASZ.

Forti László eredeti gyártmánya.

80 éve fennáll, sok számtalan elismeréssel ellátva, kitűnő hatású gyógytapsz mindenféle elevült bajoknál, sebekre, égésekre a fájdalmat pár percz alatt csillapítja a daganatokat osztatja, gyűléseket fel fakasztja és alaposan gyógyít bármily súlyos bajt.

Ára 1 frt, kisebb 50 kr. és a legkisebb 35 kr. Kapható a készítőnél, FORTI LÁSZLÓ Budapest, II. Iskola-utca 28. szám és a főraktárban Budapesten TÖRÖK JOZSEF gyógytárában király-utca 12. és dr. EGGER LEO gyógytárában, Váci-körút 17, valamint Budapesten minden és a vidéken a nevezetesebb gyógytárakban.

Brassóban: Jekelius Nándor, Roth Viktor és Schuster Károly gyógyszerész uraknál.

Az eredeti dr. Forti-féle sebtapsz külső csomagolásán itt is látható védjegyet és sajátkezü aláírását a budapesti keresk. és iparkamara 6080/1899. sz. végzésével megerősítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utánzók arra indítottak miszerint az utánzó ellen a törvényes lépéseket megtegyem és ezek alapján a budapesti büntető kir. járásbírósa 1899. jun. 30-án kelt B. IX/2 sz. végz. a tapsz hamisítóját, Forti Gy.-t a tapsz további készítésétől szigorúan eltiltotta és elítélte. Felkérlek mindenkit, kinek egy hamisítvány esetleg kezébe jut azt nekem beküldeni. a beküldött jutalomban fogom részesíteni.

Forti László

Sz. 5290—899.

Faeladási hirdetmény.

Fogarassvármegye Oprea-Kerczisóra község határában fekvő és az oprea-kerczisorai volt urbéres közbirtokosság tulajdonát képező fenyő erdőből 52. k. holdnak mintegy 8882 m³ luczfenyő fűrészanyag és 565 m³ luczfenyő épületi fa fakészlete a szerződés megkötésétől számított 1 esetleg 2 évi kihasználási időtartam mellett 1899. év október hó 29-én délelőtt 9 órakor Oprea Kerczisóra község házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 4582 frt 25 kr. minek 10%-a bántatpénz.

Árverési feltételek az alsó-árpási főszolgabírói hivatalnál és az alsó-árpási m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Alsó-Árpás, 1899. évi október hó 13-án.

507 1—2

Bisztray József
főszolgabíró.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

